

«یا توحه به تأکید رهبر انقلاب اسلامی بر تأثیر انقلاب اسلامی بر شکل‌گیری نظم بین‌المللی جدید، دربارهٔ نظم کنونی دنیا یک توضیحی بدهید که پیشینه آن چیست و از کجا به اینجا رسیده‌ام؟
تاریخ جهان را از جمله براساس تقسیم جغرافیایی می‌توان به دو بخش عمده تقسیم کرد: مشرق‌زمین و مغرب‌زمین. بخش نخست، یعنی تاریخ شرق، دارای عمقی قابل توجه، قدمتی طولانی و درخشنوی خیره‌کننده است؛ در حالی که غرب، در مقایسه با آن، از ساقیه‌ای بسیار کوتاه‌تر برخوردار بوده و ریشه‌های تمدنی‌اش کم‌مایه‌تر و سطحی‌تر است. اگرچه ممکن است از نظر صرف زمانی، حضور انسان‌ها در هر دو منطقه مشابه باشد، اما کیفیت زندگی، فرهنگ، و باورهای مردم مشرق‌زمین، تمایز چشم‌گیری را رقم می‌زند. به عنوان نمونه، در ایران آثار تمدنی متعددی وجود دارد؛ تمدن ۱۲هزارساله دافغان، محوطه ۱۲هزار ساله سنگ‌چخماق در شاهرود، تمدن ۷هزارساله تپه سلیک در کاشان، ۱۵هزار ساله در شهر سوخته زابل، و همچنین آثار تاریخی در جنوب بین‌النهرین که بخشی از ایران باستان محسوب می‌شده و تمدن‌هایی چون ایلام و سومر را در خود جای داده است.

در شرق، تمدن‌هایی مانند مصر با چهار هزار سال سابقه، چین با بیش از ده هزار سال تمدن، و هند با قدمتی در حدود پنج هزار سال به چشم می‌خورند. در منطقه زابلستان نیز سکاها با پیشینه‌ای سه هزار ساله شناخته می‌شوند. بسیاری از پیامبران الهی، که از آن‌ها به عنوان پیامبران ابراهیمی یاد می‌شود، نیز در مشرق ظهور کردند؛ از شامات تا بین‌النهرین، حجاز، شوش و آذربایجان. حضرت زرتشت، پیامبر ایرانی، یکی از آنان بود.

در مقابل، تاریخ غرب جهان، در بهترین حالت، به حدود ۲۵۰۰ سال می‌رسد. آن‌هم با تمرکز بر تمدنی مانند یونان. به لحاظ اعتقادی نیز، مردم مشرق‌زمین بیشتر موجد و معنویت‌گرا بوده‌اند، در حالی که در غرب با گرایش‌هایی چون شرک و خندخندایی مواجه بوده‌ایم. باید توجه کنیم که تنها در قرن چهارم میلادی بود که امپراتور روم، کنستانتین (قسطنطین، استانبول امروزی) را پایتخت خود قرار داد و مسیحیت را پذیرفت.

رهبر انقلاب اسلامی | ۱۴۰۴/۳/۱۴

رژیم صهیونی، به حکم قاطع الهی، در حال فروپاشی است وان شاءالله دیری نخواهد پایید.

با گذشت بیش از چهار دهه از پیروزی انقلاب اسلامی، مفهوم «نظم نوین جهانی» یک مفهوم همه‌گیر جهانی شده است؛ نظمی که بر ویرانه‌های جهان تک‌قطبی در حال شکل‌گیری است و نقش آفرینی جمهوری اسلامی در آن، دیگر قابل انکار نیست. رهبر معظم انقلاب در سخنرانی ۱۴خرداد ۱۴۰۴ به مناسبت سالگرد رحلت امام خمینی رحمه‌الله، درباره تأثیر این شخصیت عظیم فرمودند: «نظم بین‌المللی چندقطبی جهان، متأثر از انقلاب امام است؛ افول قدرت‌های بزرگ، متأثر از انقلاب او است؛ تنزل شدید جایگاه و نفوذ آمریکا در دنیا متأثر از انقلاب او است؛ نفرت عمومی از صهیونیسم – که امروز به طور واضح در دنیا دیده می‌شود– متأثر از انقلاب او است؛ صراحت بسیاری از ملت‌ها، بخصوص جوان‌هاشان، در نفی ارزش‌های غربی که امروز مشاهده می‌شود، متأثر از انقلاب او است.» ۱۴۰۴/۰۳/۱۴

به همین مناسبت، رسانه KHAMENEI.IR در گفت‌وگوی تفصیلی با دکتر علی‌اکبر ولایتی، مشاور رهبر انقلاب اسلامی در امور بین‌الملل به بررسی پیشینه تاریخی این تحولات، جایگاه تمدن مشرق‌زمین، و نقش بی‌بدیل ایران در بازتعریف نقشه قدرت جهانی پرداخته است.

دکتر ولایتی، مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل در گفت‌وگو با رسانه KHAMENEI.IR:

نظم نوین جهانی در راه است و ایران در مرکز آن ایستاده است

مصری نسخه‌ای از کتاب ابن نفیس را کشف کرد که نشان می‌داد ابن‌نفیس حدود ۲۰۰ سال پیش از اروپاییان به این کشف نائل شده بود.

«تاریخ و ریشه‌های علم در تمدن غربی چه مسیری را پیموده و چه ساقیه‌ای دارد؟

با وجود دستاوردهایی که تمدن غرب در برخی حوزه‌ها از خود به‌جا گذاشته، باید توجه داشت که عمر تفکر و تمدن سازمان‌یافته آن، در بهترین حالت، بیش از ۲۵۰۰ سال نیست. بخش قابل توجهی از این تمدن تازه، با وجود حدود ۵۰۰ سال پیش از میلاد مسیح آغاز شد و با وجود دستاوردهایی که گاه تحسین‌برانگیز است، نقاط تاریکی نیز در تاریخ آن دیده می‌شود که قابل چشم‌پوشی نیست.

یکی از نمونه‌های بارز این تاریخ نه‌اجمی، شخصیتی است به نام اسکندر مقدونی؛ جوانی که در ۳۳ سال عمر کوتاهش، یکی از خون‌بارترین بورش‌های تاریخ را رقم زد. او با لشکرکشی به شرق، هرچه در مسیرش بود را نابود کرد؛ از سوزاندن تخت‌جمشید و آتش‌زدن اوستا کتاب مقدس زرتشتیان گرفته تا قتل و غارت گسترده و حرکت تا مرزهای هند. پس از مرگ زوهمنگام او در هند، یکی از فرماندهانش در مصر حکومتی تشکیل داد و کوشید چهره‌ای قدیس‌گونه از او بسازد.

متأسفانه برخی مورخان اسلامی، تحت تأثیر نوشته‌های یونانی و مصری، روایت‌های نادرستی از اسکندر ارائه دادند و او را با شخصیت قرآنی «ذوالقرنین» یکی دانستند. در حالی که بررسی دقیق آیات قرآن و ویژگی‌های ذوالقرنین نشان می‌دهد که این دو هیچ تطبیقی با یکدیگر ندارند. اجازه بدهید به دلایل ناهماهنگی میان اسکندر و ذوالقرنین بپردازیم، چون این بحث برای ما بسیار با مسلمانان بسیار مهم است:

۱

جمهوری اسلامی ایران، برخلاف تصور برخی از دشمنان یا رقبای ساده‌نگر، با درایت، شجاعت و هوشیاری مقام معظم رهبری، توانست بار دیگر یک طرح پیچیده بین‌المللی علیه ایران را خنثی کند. هدف نهانی دشمنان از پروژه زنگزور، جداسازی ایران از شمال و محاصره روسیه از جنوب بود، اما این پروژه نیز ناکام ماند.

شواهد تاریخی و هم واقعیت‌های میدانی امروز، اثبات می‌کنند که جمهوری اسلامی ایران در زمره کشورهای مقتدر، مستقل و دارای توان بالای بازدارندگی در سطح منطقه و حتی جهان است که در مرکز نظم نوین جهانی ایستاده است.

۲

مروری بر مباحثات رهبر انقلاب درباره سرافه‌های استقلال ملی در مکتب امام

استقلال ملی
استقلال یعنی روی پای خود ایستادن و قطع وابسته کردن

ولایت فقیه
منحرف شدن انقلاب از راه دین درصورت نبودن ولایت فقیه

ارکان عللانتی امام برای حفظ انقلاب از انحراف

ما می‌توانیم مقاومت دفاعی و قدرت بسیجی را اشتقاقیت

امام یار داد به ما که بگوییم
وایور کنیم که می‌توانیم، اعتماد به نفس را در مدت، در جوانان زنده کرد.

اول انقلاب، تولیدات دفاعی ما نزدیک به صفر بود.
امام به ما یاد داد که باید قدرت دفاعی خودمان را بالا ببریم.

استقلال یعنی راه و اندل کردن، شرایط مستقیم را فراهم کرد، پیگیری کردن، تدویم دادن.

استقلال ملی، مجموعه‌ای از اصول و دگر دیگری است.
این راه امام، در هویت ملت ایران وارد کرد.

سیاسی Siyasi@kayhan.ir

که در این سنگ‌نگاره کوروش کلاهی با دو شاخ بر سر دارد (در زبان عربی قرن به معنای شاخ نیز هست) و این به معنای ذوالقرنین می‌باشد.

از دل این تاریخ می‌توان به پرشی بنیادین پاسخ داد: آیا استقلال یک شعار است یا حقیقتی تاریخی؟ ملت ایران، در طول هزاران سال، در برابر تهاجم‌های بی‌شمار ایستاده‌اند؛ گاه با شمشیر و گاه با فرهنگ. حتی در مواردی که از نظر نظامی شکست خورده‌اند، فرهنگ ایران مهاجمان را در حاک جذب کرده است.

نخستین تهاجم گسترده، از سوی اسکندر مقدونی صورت گرفت. اما ایرانیان نه یونانی شدند و نه فرهنگ خود را باختند. دومین هجوم بزرگ، حمله مغولان بود. اما این مهاجمان، که با تحریک پاپ و برخی خلفای عباسی به ایران تاختند، خود در فرهنگ اسلامی و ایرانی جذب شدند. «**درمورد نفوذ و گسترش اسلام در ایران، این محمد بن زکریای رازی؛ کاشف الکُل و اسید سولفوریک.**

این دستاوردها نه‌تنها در جهان اسلام، بلکه در تاریخ تمدن جهانی جایگاه برجسته‌ای دارند. «**آیا می‌توان گفت که تاریخ علم در ایران، فقط یک خاطره افتخار آمیز نیست، بلکه مبنایی واقعی برای اعتماد به نفس ملی امروز ماست؟**

پس از انقلاب اسلامی، با گسترش آموزش و استقلال ملی در سیاست علمی، جوانان ایرانی توانستند در زمینه‌های متعددی از جمله علوم دفاعی، فناوری‌های

خواجه نصیرالدین طوسی، قطب‌الدین شیرازی، ابن شاطر، ابن میثم، و ابوریحان: نقش‌ کلیدی در اصلاح مدل‌های نجومی بطلمی‌موسی و پیش‌بینی حرکت اجرام آسمانی داشتند.

در حوزه اپتیک، مکانیک، و شکست نور نیز دانشمندان ایرانی مثل ابن هشتم بصری پایه‌گذاران مهمی بوده‌اند. ایرانیان ۵۰۰۰ سال پیش در شهر سوخته زابل چشم مصنوعی ساخته‌اند؛ کشفی که پس از چاپ کتاب مستند که این‌جانب تألیف کردم (Hospitalization, Diagnosis, Treatment, and Surgery in Iran)، اولویت را از پرو گرفت و به ایران بازگرداند.

پیل سوختی اسکاتلی؛ که به نظر می‌رسد نمونه‌ای از فناوری پیشرفته الکتروشمی در ایران باستان است. جابر بن حیان: پدر شیمی نوین، صاحب بیش از ۱۲۰ کتاب.

محمد بن زکریای رازی؛ کاشف الکُل و اسید سولفوریک. این دستاوردها نه‌تنها در جهان اسلام، بلکه در تاریخ تمدن جهانی جایگاه برجسته‌ای دارند.

«آیا می‌توان گفت که تاریخ علم در ایران، فقط یک خاطره افتخار آمیز نیست، بلکه مبنایی واقعی برای اعتماد به نفس ملی امروز ماست؟

پس از انقلاب اسلامی، با گسترش آموزش و استقلال ملی در سیاست علمی، جوانان ایرانی توانستند در زمینه‌های متعددی از جمله علوم دفاعی، فناوری‌های

نوب، نانوتکنولوژی، انرژی هسته‌ای، پزشکی، هوافضا و... پیشرفت‌های شگفت‌انگیزی داشته باشند.

این پیشرفت‌ها بدون وابستگی به غرب و گاه با وجود تحریم‌ها و موانع بین‌المللی حاصل شده‌اند. ایران امروز در زمره چند کشور اول جهان در برخی از حوزه‌های علمی قرار دارد و این امر مؤید فرمایش امام راحل است که فرمودند: «**می‌توانیم.**»

«در تجربه پس از انقلاب، کدام حوزه‌های علمی را می‌توان به عنوان الگوهای موفق استقلال ملی معرفی کرد؟

همان‌گونه که جو یابسن، رئیس‌جمهور آمریکا اذعان کرد، همه‌چیز برای رانداندازی این دالان آماده بود، اما ایران اجازه اجرای آن را نداد. این سخن، نشان‌دهنده آن است که جمهوری اسلامی، حتی بدون همراهی روسیه، توانسته با سیاست‌ورزی خردمندانه، امنیت قفقاز را حفظ کند و مانع نفوذ ناتو به منطقه شود. حضور هوشمندانه ایران در قفقاز جنوبی، نه‌تنها حفظ منافع ملی است، بلکه سد محکمی که برابر نفوذ بیگانگان در منطقه محسوب می‌شود.

«آیا می‌توان گفت سیاست منطقه‌ای ایران، وارد هر حله‌ای از بازدارندگی فعال شده که دیگر فقط واکنشی نیست، بلکه ابتکار عمل را هم به‌دست گرفته است؟

جمهوری اسلامی ایران، برخلاف تصور برخی از دشمنان با رقبای ساده‌نگر، با درایت، شجاعت و هوشیاری مقام معظم رهبری، توانست بار دیگر یک طرح پیچیده بین‌المللی علیه ایران را خنثی کند. هدف نهانی دشمنان از پروژه زنگزور، جداسازی ایران از شمال و محاصره روسیه از جنوب بود، اما این پروژه نیز ناکام ماند. همچنین نباید فراموش کرد که واکنش ایران به ترور شهید حاج قاسم سلیمانی و همچنین سرنگونی پهپادهای آمریکایی که وارد حریم هوایی کشور شده بودند، نمونه‌هایی از اقتدار جمهوری اسلامی در دفاع از مرزها و حقوق خود است.

در نهایت، هم شواهد تاریخی و هم واقعیت‌های میدانی امروز، اثبات می‌کنند که جمهوری اسلامی ایران در زمره کشورهای مقتدر، مستقل و دارای توان بالای بازدارندگی در سطح منطقه و حتی جهان است که در مرکز نظم نوین جهانی ایستاده است.

که در این سنگ‌نگاره کوروش کلاهی با دو شاخ بر سر دارد (در زبان عربی قرن به معنای شاخ نیز هست) و این به معنای ذوالقرنین می‌باشد.
از دل این تاریخ می‌توان به پرشی بنیادین پاسخ داد: آیا استقلال یک شعار است یا حقیقتی تاریخی؟ ملت ایران، در طول هزاران سال، در برابر تهاجم‌های بی‌شمار ایستاده‌اند؛ گاه با شمشیر و گاه با فرهنگ. حتی در مواردی که از نظر نظامی شکست خورده‌اند، فرهنگ ایران مهاجمان را در حاک جذب کرده است.
نخستین تهاجم گسترده، از سوی اسکندر مقدونی صورت گرفت. اما ایرانیان نه یونانی شدند و نه فرهنگ خود را باختند. دومین هجوم بزرگ، حمله مغولان بود. اما این مهاجمان، که با تحریک پاپ و برخی خلفای عباسی به ایران تاختند، خود در فرهنگ اسلامی و ایرانی جذب شدند. «**درمورد نفوذ و گسترش اسلام در ایران، این محمد بن زکریای رازی؛ کاشف الکُل و اسید سولفوریک.**
این دستاوردها نه‌تنها در جهان اسلام، بلکه در تاریخ تمدن جهانی جایگاه برجسته‌ای دارند. «**آیا می‌توان گفت که تاریخ علم در ایران، فقط یک خاطره افتخار آمیز نیست، بلکه مبنایی واقعی برای اعتماد به نفس ملی امروز ماست؟**
پس از انقلاب اسلامی، با گسترش آموزش و استقلال ملی در سیاست علمی، جوانان ایرانی توانستند در زمینه‌های متعددی از جمله علوم دفاعی، فناوری‌های

و سرناجام، حکومت امویان فروپاشید. ایرانیان در برابر بنی‌عباس نیز به مبارزه برخاستند. مرانی چون فضل بن سهل، طاهر ذوالیمینین، و یعقوب لیث صفاری- که به جامعه فتنان (جوامع‌ردان) تلق داشت و دیلسته اهل‌بیت علیهم‌السلام بود- از پیشگامان استقلال‌طلبی بودند. یکی از نشانه‌های بارز استقلال ملی ایران، حفظ زبان فارسی است. با وجود ورود اسلام و زبان عربی، ایرانیان نه‌تنها زبان فارسی را حفظ کردند که زبان فارسی و هم عربی هر دو در خدمت اسلام گرفت و زبان عربی زبان اول اسلام و زبان فارسی زبان دوم شد و بدین ترتیب زبان

با نگاهی به تاریخ، به‌جرات می‌توان گفت ایران بعد از اسلام، هیچ‌گاه تا این اندازه مقتدر، مستقل و تأثیرگذار نبوده است. یکی از نشانه‌های اقتدار، واکنش سریع و قاطع ایران در بحران قفقاز جنوبی بود. هنگامی که برخی کشورها تلاش داشتند با عنوان «دالان زنگزور» از رتباط نخجوان و آذربایجان را از طریق ارمنستان برقرار کنند- طرحی که در واقع تجزیه ارمنستان بود- ایران با قطع مسیر ارتباطی ایران به اروپا را هدف قرار داده بود- جمهوری اسلامی ایران با هوشیاری و اقتدار در برابر آن ایستاد و این توطئه را خنثی کرد.

نوب، نانوتکنولوژی، انرژی هسته‌ای، پزشکی، هوافضا و... پیشرفت‌های شگفت‌انگیزی داشته باشند.

این پیشرفت‌ها بدون وابستگی به غرب و گاه با وجود تحریم‌ها و موانع بین‌المللی حاصل شده‌اند. ایران امروز در زمره چند کشور اول جهان در برخی از حوزه‌های علمی قرار دارد و این امر مؤید فرمایش امام راحل است که فرمودند: «**می‌توانیم.**»

«در تجربه پس از انقلاب، کدام حوزه‌های علمی را می‌توان به عنوان الگوهای موفق استقلال ملی معرفی کرد؟

نوب، نانوتکنولوژی، انرژی هسته‌ای، پزشکی، هوافضا و... پیشرفت‌های شگفت‌انگیزی داشته باشند.

این پیشرفت‌ها بدون وابستگی به غرب و گاه با وجود تحریم‌ها و موانع بین‌المللی حاصل شده‌اند. ایران امروز در زمره چند کشور اول جهان در برخی از حوزه‌های علمی قرار دارد و این امر مؤید فرمایش امام راحل است که فرمودند: «**می‌توانیم.**»

«در تجربه پس از انقلاب، کدام حوزه‌های علمی را می‌توان به عنوان الگوهای موفق استقلال ملی معرفی کرد؟

نوب، نانوتکنولوژی، انرژی هسته‌ای، پزشکی، هوافضا و... پیشرفت‌های شگفت‌انگیزی داشته باشند.

این پیشرفت‌ها بدون وابستگی به غرب و گاه با وجود تحریم‌ها و موانع بین‌المللی حاصل شده‌اند. ایران امروز در زمره چند کشور اول جهان در برخی از حوزه‌های علمی قرار دارد و این امر مؤید فرمایش امام راحل است که فرمودند: «**می‌توانیم.**»

«در تجربه پس از انقلاب، کدام حوزه‌های علمی را می‌توان به عنوان الگوهای موفق استقلال ملی معرفی کرد؟

نوب، نانوتکنولوژی، انرژی هسته‌ای، پزشکی، هوافضا و... پیشرفت‌های شگفت‌انگیزی داشته باشند.

سیاسی Siyasi@kayhan.ir